

THỰC TẬP CUỐI KHÓA - CƠ HỘI VIỆC LÀM CHO SINH VIÊN NGÀNH QUẢN TRỊ KINH DOANH, TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG ĐOÀN

✍ ĐÀO THỊ THU*

Ngày nhận: 12/3/2020

Ngày phản biện: 14/3/2020

Ngày duyệt đăng: 28/3/2020

Tóm tắt: Thực tập cuối khóa là cơ hội quý báu, là những phép thử thực tiễn đầu tiên ở mọi phương diện đối với sinh viên. Thông qua hoạt động này, sinh viên được đánh giá về mức độ chuẩn bị của bản thân về trình độ chuyên môn, kỹ năng, phẩm chất... cho kế hoạch lập nghiệp trong tương lai. Hoạt động thực tập cuối khóa chính là cơ hội để sinh viên nhận ra và phát huy điểm mạnh, khắc phục điểm chưa phù hợp, tiến tới hoàn thiện bản thân trước khi tham gia vào thị trường lao động. Bài viết này phân tích thực trạng hoạt động thực tập cuối khóa của sinh viên ngành Quản trị kinh doanh của Trường Đại học Công đoàn. Qua đó, bài viết đề xuất một số khuyến nghị để hoạt động này có hiệu quả hơn nữa từ góc độ người học, cơ sở đào tạo và cả doanh nghiệp.

Từ khóa: Thực tập cuối khóa; quản trị kinh doanh; sinh viên.

THE LAST COURSE - JOB OPPORTUNITY FOR STUDENTS IN THE BUSINESS ADMINISTRATION, TRADE UNION UNIVERSITY

Abstract: The internship at the end of the course is a valuable opportunity for students, is the first practical test in all aspects to help students assess their preparation level: professional qualifications, skills, qualities... for future career planning. If students successfully apply the theoretical knowledge learned to the internship, students will find their current preparation is in the right direction and will continue to consolidate in that direction. Conversely, students find that what they have prepared does not meet the requirements of the job, the final internship is an opportunity for students to realize. Since then, there are orientations for promoting strengths and overcoming inappropriate points, towards self-improvement before joining the labor market.

Keywords: Final practice; business administration; students.

1. Đặt vấn đề

Trong nền kinh tế thị trường, mối quan hệ qua lại giữa doanh nghiệp - người lao động - cơ sở đào tạo có ý nghĩa vô cùng quan trọng. Sinh viên là sản phẩm, là đầu ra của quá trình đào tạo trong Nhà trường nhưng là đầu vào quá trình tuyển dụng của Doanh nghiệp. Do đó, việc hợp tác đào tạo sẽ đem lại nhiều lợi ích cho cả doanh nghiệp, nhà trường và người học. Hợp tác giữa các doanh nghiệp và Khoa Quản trị kinh doanh, Trường Đại học Công đoàn đã và đang được thực hiện dưới nhiều hình thức, trong đó có hình thức các doanh nghiệp tiếp nhận và hướng dẫn sinh viên thực tập cuối khóa. Sinh viên của Khoa tham gia thực tập tại các doanh nghiệp phong phú về lĩnh vực kinh doanh cũng như quy mô hoạt động. Hoạt động thực tập cuối khóa của sinh viên hàng năm đã góp phần vào việc thực hiện tốt mục tiêu đào tạo ngành Quản trị kinh doanh của Trường Đại học Công đoàn nói chung, song vẫn còn những hạn

chế nhất định. Trong phạm vi bài viết, tác giả phân tích thực trạng thực tập cuối khóa của sinh viên từ đó đề xuất một số khuyến nghị để hoạt động này của sinh viên có hiệu quả hơn, tạo ra cơ hội việc làm cho sinh viên, đồng thời góp phần nâng cao chất lượng đào tạo ngành Quản trị kinh doanh của Trường Đại học Công đoàn.

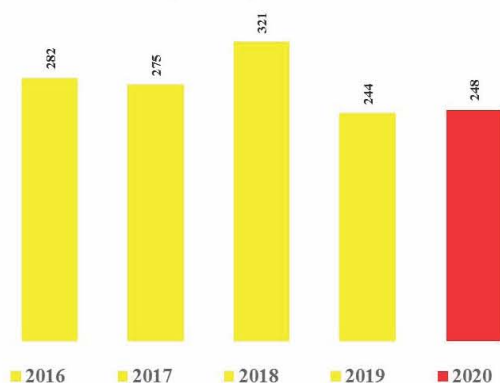
2. Thực trạng thực tập cuối khóa của sinh viên ngành Quản trị kinh doanh, Trường Đại học Công đoàn những năm gần đây

Thực tập cuối khóa là giai đoạn mà sinh viên ngành Quản trị kinh doanh (QTKD) làm việc trong thực tế để vận dụng và củng cố kiến thức lý thuyết, trau dồi thêm về nghiệp vụ chuyên môn. Hoạt động này có vai trò quan trọng không chỉ với quá trình học tập mà còn với cả công việc của sinh viên sau này. Kết quả thực tập tốt nghiệp thường được tính điểm

* Trường Đại học Công đoàn

với trọng số tương đối lớn, kỳ thực tập được tính 10 tín chỉ trong tổng số 130 tín chỉ của chương trình học, do vậy sẽ ảnh hưởng đến kết quả xếp loại tốt nghiệp của sinh viên. Kỳ thực tập này giúp sinh viên được tiếp cận với nghề nghiệp mà sinh viên đã lựa chọn ở giảng đường đại học. Các hoạt động thực tiễn thêm một lần nữa giúp sinh viên hiểu được mình sẽ làm công việc như thế nào sau khi ra trường và có những điều chỉnh kịp thời, cùng với chiến lược rèn luyện phù hợp hơn. Quá trình áp dụng các kiến thức học được trong nhà trường vào thực tế công việc, giúp sinh viên nhận biết được điểm mạnh, điểm yếu của mình và cần trang bị thêm những kiến thức, kỹ năng gì để đáp ứng nhu cầu công việc. Trong những năm gần đây về quy mô sinh viên của khoa quản trị kinh doanh tham gia thực tập tốt nghiệp trong khoảng gần 300 sinh viên (biểu đồ 1).

Số lượng sinh viên ngành QTKD Trường Đại học Công đoàn tham gia thực tập tốt nghiệp giai đoạn 2016-2020

Biểu đồ 1: Số lượng sinh viên ngành QTKD Trường Đại học Công đoàn tham gia thực tập tốt nghiệp giai đoạn 2016-2019

(Nguồn: Tổng hợp của khoa QTKD)

Qua biểu đồ trên cho thấy số lượng sinh viên tham gia thực tập tốt nghiệp năm 2016, năm 2017 sinh viên tham gia thực tập khoảng 280 sinh viên. Năm 2018 tăng lên 321 sinh viên, đến năm 2019 là 244 sinh viên, năm 2020 là 248 sinh viên. Về quy mô số lượng sinh viên của Khoa tham gia thực tập tốt nghiệp so với các năm từ khoảng 250 sinh viên đến hơn 300 sinh viên. Như vậy, sau khi kết thúc các học phần trong chương trình học tập tại trường, để chuẩn bị cho việc tốt nghiệp ra trường, sinh viên được tham gia vào đợt thực tập cuối khóa tại các cơ sở thực tập với những vị trí thực tập phù hợp với chuyên ngành đào tạo của mình, Nhà trường cấp giấy giới thiệu để sinh viên đi liên hệ thực tập. Như vậy, giúp cho sinh viên phát huy tính chủ động tích

cực, rèn luyện kỹ năng giao tiếp, ứng xử, phù hợp với điều kiện đi lại, ăn ở, sở thích của sinh viên, tận dụng, phát huy hết khả năng quan hệ xã hội của sinh viên, tạo cơ hội để sinh viên tiếp thị bản thân mình và tìm kiếm việc làm theo chuyên ngành đào tạo. Số lượng sinh viên ngành Quản trị kinh doanh của trường Đại học Công đoàn hàng năm đi thực tập có những năm khoảng hơn 300 (xem biểu đồ 1). Các doanh nghiệp mà sinh viên tới thực tập có sự phong phú về các lĩnh vực hoạt động sản xuất kinh doanh. Quy mô của doanh nghiệp mà sinh viên tới thực tập cũng ở các cấp độ khác nhau song phần lớn vẫn là doanh nghiệp nhỏ và vừa. Doanh nghiệp tiếp nhận và hướng dẫn sinh viên thực tập cuối khóa, trao tặng tài liệu học tập, cán bộ trong các doanh nghiệp đến báo cáo thực tế, chia sẻ kiến thức và kinh nghiệm làm việc... Việc tiếp nhận và hướng dẫn sinh viên thực tập cuối khóa là sự giúp đỡ vô cùng quý báu của các doanh nghiệp dành cho sinh viên. Khoa Quản trị kinh doanh đã phối hợp cùng với các nhà doanh nghiệp tổ chức các sự kiện, tọa đàm khởi nghiệp cho sinh viên, các hoạt động tình nguyện..., vận động sinh viên tham gia các hoạt động quảng bá hình ảnh doanh nghiệp trong các hội chợ, khai trương, các cuộc thi khởi nghiệp... (chi tiết trong bảng 1).

Bảng 1: Một số chương trình phối hợp tổ chức của Khoa Quản trị kinh doanh trong những năm gần đây

Năm	Các hoạt động, sự kiện được tổ chức
2017	Cuộc thi sinh viên thanh lịch khoa QTKD mở rộng; Cuộc thi nhà quản trị tài ba; Tọa đàm hành trang khởi nghiệp; Phối hợp với trung tâm anh ngữ Alex-vương trao tặng học bổng cho sinh viên;...
2018	Tổ chức hội thảo Định vị thương hiệu cá nhân; Talk show chia khóa thành công; Chương trình trao và tặng sách cho sinh viên (Give knowledge - Take future)
2019	Tổ chức hội thảo (kinh tế số và nguồn nhân lực 4.0) kết hợp với cục thương mại điện tử kinh tế số và tập đoàn google phối hợp tổ chức; Sinh viên khoa QTKD tham gia cuộc thi khởi nghiệp quốc gia và được vào top 35 trong các trường Đại học, cao đẳng;...

(Nguồn: Tổng hợp của khoa QTKD)

Một số chương trình Khoa Quản trị kinh doanh phối kết hợp tổ chức để tạo sân chơi cho sinh viên đồng thời tạo cơ hội để sinh viên học hỏi, giao lưu các nhà tuyển dụng, các doanh nghiệp, biết được kỹ năng làm việc ngoài thực tế và cũng tạo mối quan hệ để sinh viên chủ động liên hệ tìm nơi thực tập cho mình.

Trong thực tế, chương trình đào tạo đã cung cấp hệ thống lý luận và lý thuyết hữu dụng về ngành nghề và nhất thiết cần được áp dụng vào thực tiễn

sinh động với đối tượng và môi trường nghề nghiệp cụ thể. Dự thực tập càng trở nên cần thiết đối với sinh viên, được gặp gỡ trao đổi với các cán bộ tại các doanh nghiệp giúp sinh viên hiểu sâu hơn những kiến thức được trang bị trong nhà trường, những trải nghiệm ban đầu này giúp sinh viên tự tin hơn sau khi ra trường và đi tìm việc. Điều này giúp sinh viên không quá ảo tưởng, dẫn đến thất vọng về thực tế khi thực sự tham gia vào thị trường lao động. Trong quá trình thực tập, sinh viên có thể thiết lập được các mối quan hệ trong nghề nghiệp của mình, điều này rất hữu ích cho sinh viên khi ra trường. Nếu thực tập tốt, sinh viên còn có cơ hội tìm được việc làm ngay trong quá trình thực tập. Bên cạnh nâng cao kiến thức chuyên môn nghiệp vụ, thực tập còn là cơ hội để sinh viên ngành Quản trị kinh doanh rèn luyện các kỹ năng mềm, như kỹ năng giao tiếp, ứng xử, kỹ năng làm việc và tổ chức công việc, kỹ năng làm việc theo nhóm, kỹ năng tìm kiếm và khai thác thông tin... hoàn thiện thái độ hành vi, tác phong nhanh nhẹn, ý thức tổ chức kỷ luật lao động, nâng cao năng lực chuyên môn để đáp ứng yêu cầu công việc, hoàn thành công việc mà tập thể giao cho từ đó tăng sự tự tin khi đi phỏng vấn tìm việc.

Qua các năm gần đây số sinh viên tham gia thực tập viết khóa luận, báo cáo tốt nghiệp là những sinh viên có số học phần tích lũy đạt điểm D trở lên tối thiểu đạt 85% so với tổng số tín chỉ, không nợ những môn chuyên ngành, số sinh viên viết khóa luận tính theo tỷ lệ 30% của từng khóa học theo quy định chung của Nhà trường. (Chi tiết xem *bảng 2*)

Bảng 2: Số lượng sinh viên viết báo cáo, khóa luận tốt nghiệp qua các năm giai đoạn từ năm 2016 - 2020

Niên khóa	Tổng số sinh viên	Tình trạng sinh viên					
		Sinh viên viết khóa luận		Sinh viên viết báo cáo		Sinh viên chưa đi thực tập	
		Số lượng	Tỷ lệ (%)	Số lượng	Tỷ lệ (%)	Số lượng	Tỷ lệ (%)
2012-2016	287	86	30	196	68,3	05	1,7
2013-2017	279	84		191	68,5	04	1,5
2014-2018	350	105		216	61,71	29	8,29
2015-2019	248	74		170	68,5	04	1,6
2016-2020	250	75		173	69,2	02	0,8

(Nguồn: Tổng hợp của khoa QTKD)

Từ bảng số liệu trên cho thấy tình trạng sinh viên tham gia thực tập tốt nghiệp và số sinh viên chưa đi

thực tập tốt nghiệp, niên khóa 2012-2016 số sinh viên viết khóa luận tốt nghiệp là 86 sinh viên chiếm 30% theo quy định, số sinh viên đi viết báo cáo tốt nghiệp là 196 sinh viên chiếm tỷ lệ 68,3%, số sinh viên chưa đi thực tập tốt nghiệp là 05 sinh viên chiếm 1,7%. Niên khóa 2013-2017 số sinh viên viết khóa luận là 84 sinh viên, số sinh viên viết báo cáo 196 sinh viên chiếm 68,5%, số sinh viên chưa đi thực tập tốt nghiệp là 04 sinh viên chiếm 1,5%. Niên khóa 2014-2018 số sinh viên viết khóa luận 105 sinh viên, số sinh viên viết báo cáo là 216 sinh viên chiếm 61,75%, số sinh viên chưa đi thực tập tốt nghiệp 29 sinh viên chiếm tỷ lệ 8,29%.

Niên khóa 2015 - 2019 và 2016 - 2020 số lượng sinh viên viết khóa luận tương đương nhau là 74 và 75 sinh viên, niên khóa 2015 - 2019 số sinh viên viết báo cáo là 170 sinh viên chiếm 68,5%, số sinh viên chưa đi thực tập tốt nghiệp 04 sinh viên chiếm 1,6%, niên khóa 2016 - 2020 là 173 sinh viên viết báo cáo chiếm 69,2%, và 02 sinh viên chưa đi thực tập tốt nghiệp chiếm 0,8%. Qua bảng trên cho thấy số sinh viên ngành Quản trị kinh doanh đi thực tập tốt nghiệp khoảng 95% so với tổng số sinh viên của từng khóa, số sinh viên chưa đi thực tập tốt nghiệp thấp nhất là 0,8% và cao nhất là 8,29%, nguyên do số sinh viên chưa đủ điều kiện đi thực tập tốt nghiệp có nhiều lý do, trong đó sinh viên chưa trả nợ hết các học phần tích lũy theo quy định, nợ các học phần chuyên ngành,... do đó, những sinh viên này cần chuẩn bị học trả nợ các học phần còn thiếu để đủ điều kiện đi thực tập lần sau. Hoạt động thực tập tốt nghiệp có vai trò quan trọng không chỉ với quá trình học tập mà còn với cả sự nghiệp của sinh viên sau này. Sinh viên được trang bị những kiến thức về kinh tế để có sự hiểu biết rõ ràng các vấn đề kinh tế - xã hội, bên cạnh các kiến thức kỹ năng chuyên sâu về Quản trị kinh doanh. Sinh viên đi thực tập tốt nghiệp không chỉ làm việc ở các doanh nghiệp sản xuất mà còn có thể làm việc ở các đơn vị thương mại, dịch vụ... Các môn học chuyên ngành cung cấp kiến thức để sinh viên khi ra làm việc thích nghi với đặc điểm riêng biệt của từng nơi công tác. Ngoài ra, học phần ngoại ngữ cũng được đào tạo bài bản bao gồm nhiều cấp độ cho lĩnh vực Quản trị kinh doanh để sinh viên có thể làm việc được tại các công ty, tổ chức nước ngoài cũng như trong nước, sinh viên tốt nghiệp ngành này cũng có thể tự khởi sự kinh doanh sau khi tốt nghiệp...

Khoa Quản trị kinh doanh luôn nhận được sự hợp tác giúp đỡ của các doanh nghiệp trong việc cung cấp địa điểm, tiếp nhận sinh viên đến thực tập, phân công cán bộ hướng dẫn sinh viên trong thời

gian thực tập tại đơn vị. Sự hợp tác này không chỉ giúp sinh viên hoàn thành báo cáo, khóa luận tốt nghiệp mà còn giúp sinh viên có cơ hội cọ sát thực tế, bộc lộ năng lực của bản thân và được các doanh nghiệp tuyển dụng ngay sau khi tốt nghiệp.

Từ đợt thực tập cuối khóa cũng cho thấy ngoài những sinh viên năng động, đạt được kết quả học tập tốt và tìm được việc làm ngay sau khi tốt nghiệp thì cũng còn số ít sinh viên kết quả thu được từ đợt thực tập chưa cao, chưa đạt được các mục tiêu đề ra và còn nhiều hạn chế:

- Một số sinh viên kĩ năng nghề nghiệp còn kém, chưa chủ động trong các hoạt động, tới đâu tính tới đó dẫn đến kết quả điểm số thấp.

- Sinh viên chọn địa điểm thực tập còn cảm tính, thực tập hình thức, chưa học hỏi và tích lũy được cho mình những kinh nghiệm thực tế, những kỹ năng tại nơi thực tập.

- Một số sinh viên vẫn còn e ngại đến công ty trong thời gian thực tập, thậm chí có sinh viên chỉ đến công ty vào cuối kỳ thực tập với mục đích xin dấu xác nhận lên báo cáo khóa luận, dẫn đến kết quả kỳ thực tập không đạt được mục tiêu đã đề ra, sự hiểu biết về bài viết còn kém chất lượng.

- Một số công việc tại doanh nghiệp được thực hiện không rõ ràng, không sâu, không được chỉ dạy tận tình, hầu như chỉ đứng bên ngoài quan sát, ngồi đọc chứng từ, làm những việc vặt vãnh... những hạn chế này xuất phát từ những nguyên nhân:

Nguyên nhân từ sinh viên: Sinh viên chưa chuẩn bị đầy đủ kiến thức và kỹ năng tập trung cho đợt thực tập, sinh viên đi thực tập và đăng ký học để hoàn thành các học phần lý thuyết, vừa học tại trường vừa đến cơ sở thực tập, do đó nếu không sắp xếp thời gian thì kết quả thu được từ các đợt thực tập tại các doanh nghiệp sẽ không cao.

Một số sinh viên chưa chủ động xây dựng kế hoạch thực tập, chưa xác định những nội dung cụ thể, muốn tìm hiểu sâu tại đơn vị thực tập, sinh viên đến cơ sở thực tập chỉ tập trung xin số liệu để hoàn thành bài viết, chưa tận dụng cơ hội để thực hành nghề, để quan sát, học hỏi kỹ năng giao tiếp, cách xử lý công việc của cán bộ nơi thực tập, chưa mạnh dạn, nhiệt tình, chủ động tham gia vào các hoạt động tại đơn vị thực tập.

Nguyên nhân từ các doanh nghiệp: Trong quá trình thực tập, sinh viên chưa được chỉ bảo tận tình của cán bộ cơ sở thực tập, do hoạt động kinh doanh rất bận rộn, áp lực công việc nhiều, một phần do văn phòng chật chội, nên sinh viên không có cơ hội đến cơ quan thực tập tất cả các ngày làm việc trong tuần.

Không được bố trí nơi làm việc riêng do đó sinh viên thực tập càng e dè, nhút nhát hơn, không dám hỏi những gì mà mình chưa biết, cảm thấy mình đang làm phiền cán bộ nơi thực tập.

Nhiều doanh nghiệp chưa coi sinh viên đến thực tập là đối tượng để hợp tác, chưa tin tưởng giao nhiệm vụ, nên sinh viên chưa có cơ hội thử sức. Kết quả là cả quá trình thực tập, lượng kiến thức cũng như kinh nghiệm mà trong thời gian thực tập sinh viên thu nhận được còn nhiều hạn chế.

3. Một số khuyến nghị nhằm nâng cao hiệu quả hoạt động thực tập cuối khóa của sinh viên ngành Quản trị kinh doanh

Để giúp sinh viên hoàn thành báo cáo, khóa luận tốt nghiệp, trau dồi kinh nghiệm thực tế, tạo ra nhiều cơ hội việc làm, bài viết này tác giả đề xuất một số khuyến nghị sau:

Đối với sinh viên: Sinh viên cần có thái độ nghiêm túc trong việc học tập của mình, cần có mục tiêu, quan điểm rõ ràng, giữa việc học với các công việc khác để từ đó xác định cho mình một hướng đi đúng, biết yêu thích chuyên ngành của mình đang theo học, có như vậy mới tạo ra động lực để học tập.

Năng động sáng tạo, chịu khó tìm tòi học hỏi, để đúc rút những kinh nghiệm thực tế cho bản thân, bên cạnh đó, cần trau dồi kiến thức để có sự hiểu biết rộng, am hiểu nhiều lĩnh vực.

Chủ động xây dựng kế hoạch học tập, chuẩn bị kỹ cho kỳ thực tập nhằm thu được kết quả cao nhất, cả về kiến thức và kỹ năng mềm. Dưới sự hướng dẫn của giảng viên, sinh viên xây dựng hệ thống các câu hỏi cần được trả lời trong thời gian thực tập, ngoài ra tập trung rèn luyện kỹ năng tìm kiếm tài liệu, nâng cao năng lực tự nghiên cứu và giải quyết các vấn đề, rèn luyện kỹ năng làm việc nhóm, kỹ năng quan sát, giao tiếp, ứng xử...

Cần mạnh dạn, tích cực tham gia các hoạt động tại đơn vị thực tập, đây như một cơ hội trải nghiệm thực tế, thể hiện bản thân, như vậy tăng cơ hội tìm được việc làm ngay sau khi tốt nghiệp.

Về phía khoa QTKD: Khoa tiếp tục quán triệt đến sinh viên về mục tiêu đào tạo, cơ hội về việc làm, các yêu cầu của ngành nghề, ý nghĩa của thực hành thực tập để hình thành tinh thần, thái độ học tập, ý thức rèn luyện tích cực ở sinh viên.

Xây dựng kế hoạch thực tập trên cơ sở quy định của nhà trường và bắt buộc sinh viên phải có địa điểm thực tập, nêu rõ mục đích, yêu cầu, và tiến độ thực tập. Việc đến các doanh nghiệp thực tập sẽ giúp ích cho sinh viên rất nhiều trong việc củng cố kiến thức cũng như rèn luyện kỹ năng, thái độ, tác phong, sự hợp tác giúp đỡ của các doanh nghiệp,

giúp cho sinh viên ngành Quản trị kinh doanh dễ dàng có được địa điểm thực tập phù hợp.

Tiếp tục duy trì hình thức thực tập do sinh viên tự liên hệ, để phát huy tinh thần tích cực, chủ động của sinh viên, giúp sinh viên có cơ hội tận dụng thời gian thực tập, để làm quen công việc tại nơi thực tập, nâng cao hiệu quả hoạt động thực tập nghề nghiệp, tăng khả năng công việc tại cơ sở thực tập cho sinh viên ngay sau khi ra trường, đồng thời thúc đẩy sinh viên tự thể hiện mình trong thời gian thực tập, tạo động lực thúc đẩy sinh viên tự vận động trong việc liên hệ thực tập, xây dựng các mối quan hệ xã hội, gián tiếp nâng cao kỹ năng giao tiếp và các kỹ năng mềm cho sinh viên.

Ngoài việc truyền đạt những kiến thức cơ bản cần trau dồi cho sinh viên những kỹ năng sống và làm việc, những trải nghiệm cuộc sống của bản thân, để từ đó sinh viên có thể rút ra kinh nghiệm cho bản thân.

Lắng nghe ý kiến phản hồi từ các cơ sở thực tập và sinh viên để có những điều chỉnh kịp thời trong công tác tổ chức thực hành thực tập.

Để đánh giá kết quả quá trình thực tập của sinh viên, bên cạnh hoàn thành báo cáo, khóa luận tốt nghiệp với những nội dung theo quy định, Khoa nên đánh giá thêm các kỹ năng mềm, sự thay đổi hành vi, thái độ và những ý kiến của sinh viên sau đợt thực hành thực tập, làm cơ sở cho việc cải tiến nâng cao hiệu quả thực tập tốt nghiệp.

Tăng cường hợp tác với các doanh nghiệp, trong hướng dẫn thực tập cuối khóa cho sinh viên. Khuyến khích mỗi cán bộ giảng viên xây dựng mạng lưới xã hội, và các mối quan hệ, tạo cơ hội mở rộng hợp tác, để các doanh nghiệp biết đến Khoa và Nhà trường nhiều hơn.

Về phía các doanh nghiệp: Các doanh nghiệp để phát triển bền vững, phải dựa trên cơ sở nền tảng đội ngũ nhân lực vững chắc cả về chuyên môn và đạo đức mà sinh viên là sản phẩm đầu ra của nhà trường, nhưng là đầu vào của quá trình tuyển dụng trong các doanh nghiệp và thực tập cuối khóa có tác dụng vô cùng lớn đối với sinh viên, các doanh nghiệp đóng vai trò quan trọng cho sự thành công của đợt thực tập, không chỉ đơn thuần cung cấp địa điểm thực tập, cung cấp số liệu để sinh viên hoàn thành báo cáo, khóa luận tốt nghiệp. Mà các doanh nghiệp hãy giúp hết sức, chỉ bảo nhiệt tình cho sinh viên, nhằm giúp cho Khoa và Nhà trường hoàn thành nhiệm vụ đào tạo, giúp sinh viên hoàn thiện bản thân, trên cơ sở kế hoạch thực tập của Khoa và Nhà trường, kết hợp với đặc điểm kinh doanh của các doanh nghiệp.

Doanh nghiệp nên bố trí vị trí làm việc cho sinh viên thực tập, phân công cán bộ hướng dẫn trực tiếp theo dõi, giúp đỡ sinh viên trong quá trình thực tập.

Để giúp sinh viên thêm hứng khởi, có cơ hội thể hiện bản thân, tự tin, mạnh dạn hòa nhập vào các hoạt động của đơn vị, các doanh nghiệp nên kết hợp giao một số việc cho sinh viên thực tập, sinh viên được làm việc có sự hướng dẫn của cán bộ nơi thực tập, và quan sát thấy cán bộ có kiến thức sâu rộng, tác phong chuyên nghiệp, thái độ thân thiện nhiệt tình sẽ giúp sinh viên tăng lòng yêu nghề mong muốn được làm việc tại các doanh nghiệp sau khi ra trường.

Sau quá trình thực tập các doanh nghiệp cần có đánh giá, nhận xét về thái độ, ý thức tác phong của sinh viên, cần thu thập ý kiến phản hồi từ sinh viên có ý kiến đóng góp với cơ sở đào tạo nhằm tăng hiệu quả của đợt thực tập sau.

Tóm lại: Thực tập cuối khóa là cơ hội quý báu cho sinh viên được đến các doanh nghiệp quan sát tận mắt từ logo, biển hiệu màu sắc, đặc trưng, cách bài trí văn phòng, bố trí bộ phận lễ tân tiếp đón khách, bộ phận dịch vụ chăm sóc khách hàng...vv giúp sinh viên làm quen sau khi ra trường. Quan sát tác phong làm việc của cán bộ nơi thực tập, giúp sinh viên rèn luyện tác phong làm việc, sự tận tâm trong công việc, cách thức hợp tác làm việc nhóm. Việc doanh nghiệp và Nhà trường kết hợp đào tạo, sẽ tạo cho người học có cơ hội lựa chọn địa điểm thực tập phù hợp, tạo điều kiện hoạt động trong môi trường thực tế và phát triển bản thân. □

Tài liệu tham khảo

1. "Quy chế đào tạo đại học và cao đẳng hệ chính quy theo hệ thống tín chỉ" ban hành kèm theo quyết định số 43/2007/QĐ-BGDĐT ngày 15/8/2007 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo.
2. "Quyết định quy chế đào tạo đại học và cao đẳng hệ chính quy theo hệ thống tín chỉ" ban hành QĐ số 132/QĐ-ĐHCD ngày 21 tháng 2 năm 2014 của Hiệu trưởng trường Đại học Công đoàn.
3. "Chương trình đào tạo trình độ đại học, hệ chính quy theo hệ thống tín chỉ của Trường Đại học Công đoàn" ban hành kèm theo QĐ số 658/QĐ-ĐHCD ngày 19 tháng 8 năm 2019 của Hiệu trưởng trường Đại học Công đoàn.
4. "Kế hoạch thực tập tốt nghiệp của sinh viên trình độ đại học, cao đẳng, hệ chính quy Học kì 2, năm học 2019-2020", Đại học Công đoàn
5. "Kế hoạch thực tập tốt nghiệp của sinh viên trình độ đại học, cao đẳng, hệ chính quy Học kì 2, năm học 2019-2020", Khoa Quản trị kinh doanh, Đại học Công đoàn
6. <https://tapchigiaoduc.moet.gov.vn>
7. website: vnuk.edn.vn
8. www.tratu.soha.vn